

WYMAGANIA EDUKACYJNE Z JĘZYKÓW OBCYCH NOWOŻYTNYCH
W IV LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCYM W ZSO NR 1 W TARNOWIE

**III etap edukacyjny. Język obcy nauczany jako drugi dla kontynuujących naukę.
Poziom III.2. na podbudowie wymagań dla II etapu edukacyjnego.**

Cele kształcenia – wymagania ogólne

I. Znajomość środków językowych.

Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie tematów wskazanych w wymaganiach szczegółowych.

II. Rozumienie wypowiedzi.

Uczeń rozumie proste i bardziej rozbudowane wypowiedzi ustne artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka, a także wypowiedzi pisemne, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

III. Tworzenie wypowiedzi.

Uczeń samodzielnie tworzy krótkie, proste oraz rozbudowane, spójne i logiczne wypowiedzi ustne i pisemne, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

IV. Reagowanie na wypowiedzi.

Uczeń uczestniczy w rozmowie i w typowych sytuacjach reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej, ustnie lub pisemnie w formie tekstu, w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

V. Przetwarzanie wypowiedzi.

Uczeń zmienia formę przekazu ustnego lub pisemnego w zakresie opisanym w wymaganiach szczegółowych.

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

1. Uczeń posługuje się podstawowym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych oraz fonetycznych), umożliwiającym realizację pozostałych wymagań ogólnych w zakresie następujących tematów:
  1. człowiek (np. dane personalne, okresy życia, wygląd zewnętrzny, cechy charakteru, rzeczy osobiste, uczucia i emocje, umiejętności i zainteresowania);
  2. miejsce zamieszkania (np. dom i jego okolica, pomieszczenia i wyposażenie domu, prace domowe);
  3. edukacja (np. szkoła i jej pomieszczenia, przedmioty nauczania, uczenie się, przybory szkolne, oceny szkolne, życie szkoły, zajęcia pozalekcyjne);
  4. praca (np. popularne zawody i związane z nimi czynności i obowiązki, miejsce pracy, praca dorywcza, wybór zawodu);
  5. życie prywatne (np. rodzina, znajomi i przyjaciele, czynności życia codziennego, określanie czasu, formy spędzania czasu wolnego, święta i uroczystości, konflikty i problemy);

6. żywienie (np. artykuły spożywcze, posiłki i ich przygotowywanie, lokale gastronomiczne);
  7. zakupy i usługi (np. rodzaje sklepów, towary i ich cechy, sprzedawanie i kupowanie, środki płatnicze, wymiana i zwrot towaru, promocje, korzystanie z usług);
  8. podróżowanie i turystyka (np. środki transportu i korzystanie z nich, orientacja w terenie, hotel, wycieczki, zwiedzanie);
  9. kultura (np. twórcy i ich dzieła, uczestnictwo w kulturze, tradycje i zwyczaje, media);
  10. sport (np. dyscypliny sportu, sprzęt sportowy, obiekty sportowe, imprezy sportowe, uprawianie sportu);
  11. zdrowie (np. tryb życia, samopoczucie, choroby, ich objawy i leczenie);
  12. nauka i technika (np. wynalazki, korzystanie z podstawowych urządzeń technicznych i technologii informacyjno-komunikacyjnych);
  13. świat przyrody (np. pogoda, pory roku, rośliny i zwierzęta, krajobraz, zagrożenia i ochrona środowiska naturalnego);
  14. życie społeczne (np. wydarzenia i zjawiska społeczne).
2. Uczeń rozumie proste i bardziej rozbudowane wypowiedzi ustne (np. rozmowy, wiadomości, komunikaty, ogłoszenia, instrukcje) artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka:
    1. reaguje na polecenia;
    2. określa główną myśl wypowiedzi;
    3. określa intencje nadawcy/autora wypowiedzi;
    4. określa kontekst wypowiedzi (np. czas, miejsce, sytuację, uczestników);
    5. znajduje w wypowiedzi określone informacje;
    6. układa informacje w określonym porządku;
    7. rozróżnia formalny i nieformalny styl wypowiedzi.
  3. Uczeń rozumie proste i dłuższe wypowiedzi pisemne (np. listy, e-mail, SMS-y, kartki pocztowe, napisy, broszury, ulotki, jadłospisy, ogłoszenia, instrukcje, rozkłady jazdy, historyjki obrazkowe z tekstem, artykuły, teksty narracyjne, recenzje, wywiady, wpisy na forach i blogach, teksty literackie):
    1. określa główną myśl tekstu lub fragmentu tekstu;
    2. określa intencje nadawcy/autora tekstu;
    3. określa kontekst wypowiedzi (np. nadawcę, odbiorcę, formę tekstu, czas, miejsce, sytuację);
    4. znajduje w tekście określone informacje;
    5. układa informacje w określonym porządku;
    6. rozróżnia formalny i nieformalny styl tekstu.
  4. Uczeń tworzy krótkie, proste oraz rozbudowane, spójne i logiczne wypowiedzi ustne:
    1. opisuje ludzi, zwierzęta, przedmioty, miejsca i zjawiska;
    2. opowiada o czynnościach, doświadczeniach i wydarzeniach z przeszłości i teraźniejszości;
    3. przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości;
    4. przedstawia intencje, marzenia, nadzieje i plany na przyszłość;
    5. opisuje upodobania;
    6. wyraża i uzasadnia swoje opinie, przedstawia opinie innych osób;
    7. wyraża uczucia i emocje;
    8. stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.
  5. Uczeń tworzy krótkie, proste oraz rozbudowane, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne (np. notatkę, ogłoszenie, zaproszenie, życzenia, wiadomość, SMS, kartkę pocztową, e-mail, historyjkę, list prywatny, wpis na blogu):
    1. opisuje ludzi, zwierzęta, przedmioty, miejsca i zjawiska;
    2. opowiada o czynnościach, doświadczeniach i wydarzeniach z przeszłości i teraźniejszości;
    3. przedstawia fakty z przeszłości i teraźniejszości;
    4. przedstawia intencje, marzenia, nadzieje i plany na przyszłość;
    5. opisuje upodobania;
    6. wyraża i uzasadnia swoje opinie, przedstawia opinie innych osób;
    7. wyraża uczucia i emocje;
    8. stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.

6. Uczeń reaguje ustnie w typowych sytuacjach:
  1. przedstawia siebie i inne osoby;
  2. nawiązuje kontakty towarzyskie; rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę; podtrzymuje rozmowę w przypadku trudności w jej przebiegu (np. prosi o wyjaśnienie, powtórzenie, sprecyzowanie; upewnia się, że rozmówca zrozumiał jego wypowiedź);
  3. uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia;
  4. wyraża swoje opinie, pyta o opinie, zgadza się lub nie zgadza się z opiniami innych osób;
  5. wyraża swoje upodobania, intencje i pragnienia, pyta o upodobania, intencje i pragnienia innych osób;
  6. składa życzenia i gratulacje, odpowiada na życzenia i gratulacje;
  7. zaprasza i odpowiada na zaproszenie;
  8. proponuje, przyjmuje i odrzuca propozycje, zachęca; prowadzi proste negocjacje w sytuacjach życia codziennego;
  9. prosi o radę i udziela rady;
  10. pyta o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia;
  11. ostrzega, nakazuje, zakazuje, instruuje;
  12. wyraża prośbę oraz zgodę lub odmowę spełnienia prośby;
  13. wyraża uczucia i emocje (np. radość, smutek, niezadowolenie, zdziwienie, nadzieję, obawę);
  14. stosuje zwroty i formy grzecznościowe.
7. Uczeń reaguje w formie prostego i bardziej rozbudowanego tekstu pisanego (np. wiadomość, SMS, krótki list prywatny, e-mail, wpis na czacie/forum) w typowych sytuacjach:
  1. przedstawia siebie i inne osoby;
  2. nawiązuje kontakty towarzyskie; rozpoczyna, prowadzi i kończy rozmowę (np. podczas rozmowy na czacie);
  3. uzyskuje i przekazuje informacje i wyjaśnienia (np. wypełnia formularz/ankietę);
  4. wyraża swoje opinie, pyta o opinie, zgadza się lub nie zgadza się z opiniami innych osób;
  5. wyraża swoje upodobania, intencje i pragnienia, pyta o upodobania, intencje i pragnienia innych osób;
  6. składa życzenia i gratulacje, odpowiada na życzenia i gratulacje;
  7. zaprasza i odpowiada na zaproszenie;
  8. proponuje, przyjmuje i odrzuca propozycje, zachęca; prowadzi proste negocjacje w sytuacjach życia codziennego;
  9. prosi o radę i udziela rady;
  10. pyta o pozwolenie, udziela i odmawia pozwolenia;
  11. ostrzega, nakazuje, zakazuje, instruuje;
  12. wyraża prośbę oraz zgodę lub odmowę spełnienia prośby;
  13. wyraża uczucia i emocje (np. radość, smutek, niezadowolenie, zdziwienie, nadzieję, obawę);
  14. stosuje zwroty i formy grzecznościowe.
8. Uczeń przetwarza tekst ustnie lub pisemnie:
  1. przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje zawarte w materiałach wizualnych (np. wykresach, mapach, symbolach, piktogramach) lub audiowizualnych (np. filmach, reklamach);
  2. przekazuje w języku obcym nowożytnym lub w języku polskim informacje sformułowane w tym języku obcym;
  3. przekazuje w języku obcym nowożytnym informacje sformułowane w języku polskim.
9. Uczeń posiada:
  1. podstawową wiedzę o krajach, społeczeństwach i kulturach społeczności, które posługują się danym językiem obcym nowożytnym oraz o kraju ojczystym, z uwzględnieniem kontekstu lokalnego, europejskiego i globalnego;
  2. świadomość związku między kulturą własną i obcą oraz wrażliwość międzykulturową.

10. Uczeń dokonuje samooceny i wykorzystuje techniki samodzielnej pracy nad językiem (np. korzystanie ze słownika, poprawianie błędów, prowadzenie notatek, stosowanie mnemotechnik, korzystanie z tekstów kultury w języku obcym nowożytnym).
11. Uczeń współdziała w grupie (np. w lekcyjnych i pozalekcyjnych językowych pracach projektowych).
12. Uczeń korzysta ze źródeł informacji w języku obcym nowożytnym (np. z encyklopedii, mediów, instrukcji obsługi), również za pomocą technologii informacyjno-komunikacyjnych.
13. Uczeń stosuje strategie komunikacyjne (np. domyślanie się znaczenia wyrazów z kontekstu, identyfikowanie słów kluczy lub internacjonalizmów) i strategie kompensacyjne, w przypadku gdy nie zna lub nie pamięta wyrazu (np. upraszczanie formy wypowiedzi, zastępowanie innym wyrazem, opis, wykorzystywanie środków niewerbalnych).
14. Uczeń posiada świadomość językową (np. podobieństw i różnic między językami).

Kryteria oceniania wypowiedzi ustnych i pisemnych są dostosowane przez nauczyciela do wymagań edukacyjnych obowiązujących na poszczególnych etapach i zakresach kształcenia.

• **Ocena: CELUJĄCY**

- ✓ Uczeń biegle posługuje się językiem obcym, jego wypowiedzi są swobodne i płynne, bogate w wyrażenia idiomatyczne i świadczące o dużej znajomości zaawansowanych struktur gramatyczno-leksykalnych. Nie popełnia błędów w wymowie.
- ✓ Uczeń potrafi ująć dany temat wieloaspektowo, stosując różnorodność myśli i argumentów, w sposób oryginalny, w poprawnej formie i stylu adekwatnym do wypowiedzi (np. rozprawki, opowiadania). Jego prace pisemne cechuje bogactwo struktur leksykalno-gramatycznych i frazeologii.
- ✓ Uczeń z bardzo dobrym wynikiem wykonuje zadania sprawdzające zrozumienie tekstów słuchanych i pisanych.
- ✓ Wykazuje zainteresowanie poszerzaniem wiedzy i rozwijaniem własnych uzdolnień.

• **Ocena: BARDZO DOBRY**

- ✓ Uczeń zna wszystkie struktury leksykalno-gramatyczne i stosuje je poprawnie. Zasób słownictwa i struktur gramatycznych sprawia, że jego wypowiedzi cechuje wysoki poziom samodzielności i swobody w wyrażaniu swoich myśli w języku obcym.
- ✓ Uczeń potrafi swobodnie poprowadzić rozmowę na tematy, które są mu znane, objęte programem nauczania. Jego wypowiedzi są płynne, spójne, logiczne i bogate językowo, w swoich wypowiedziach używa zróżnicowanych struktur leksykalno-gramatycznych. Popełnia drobne błędy fonetyczne i językowe, które nie obniżają znacząco poziomu jego wypowiedzi.
- ✓ Uczeń opanował w bardzo dobrym stopniu umiejętność formułowania tekstów pisanych: krótkich i dłuższych form użytkowych. Przekazuje zadane informacje w sposób poprawny, spójny i logiczny, dostosowuje formy wypowiedzi do wymogów formalnych. Stosuje różnorodne struktury leksykalno-gramatyczne oraz wyrażenia idiomatyczne. Popełnia nieliczne błędy językowe.
- ✓ Uczeń z bardzo dobrym wynikiem wykonuje ćwiczenia sprawdzające rozumienie tekstów słuchanych i czytanych.
- ✓ Uczeń rozumie w całości tekst bądź komunikat (zarówno kluczowe informacje, jak i detale), którego temat, leksyka i struktury gramatyczne objęte są programem nauczania.
- ✓ Uczeń jest w stanie bez pomocy słownika zrozumieć tekst lub dialog na tematy znane, ale także takie, które przekraczają zasób jego środków językowych, stosuje domysł na podstawie kontekstu.
- ✓ Uczeń bez trudności przetwarza treści tekstu przeczytanego w języku polskim i wyraża je w języku obcym; swobodnie przekazuje w języku obcym informacje zawarte w materiale wizualnym; umiejętnie korzysta ze słownika (mono- i bilingwalnego) oraz innych podstawowych źródeł informacji w języku obcym; efektywnie korzysta ze strategii komunikacyjnych i kompensacyjnych.

- **Ocena: DOBRY**

- ✓ Uczeń opanował materiał gramatyczno-leksykalny w stopniu umożliwiającym mu samodzielne i w miarę swobodne porozumiewanie się, dłuższe ustne i pisemne wypowiedzianie się na dany temat. Drobne braki w opanowaniu materiału w nieznaczny sposób wpływają na jego bogactwo językowe i poziom wypowiedzi.
- ✓ Uczeń samodzielnie porozumiewa się w prostych sytuacjach życiowych, samodzielnie prowadzi dialogi, negocjacje, potrafi nawiązać rozmowę, wyrazić i uzasadnić swoją opinię, doprowadzić do kompromisu. Potrafi szczegółowo opowiedzieć tekst, opracować dany temat, przygotować referat. Jego wypowiedzi są spójne i logiczne. Popęłnia nieliczne błędy językowe i fonetyczne, które jednak nie zakłócają komunikacji, nie są rażące.
- ✓ Uczeń opanował w stopniu dobrym umiejętność pisania, w tym listu formalnego. Popęłnia nieliczne błędy językowe. Przekazuje zadane informacje w sposób poprawny, spójny i logiczny.
- ✓ Uczeń potrafi wydobyć większość potrzebnych informacji ze słuchanego bądź czytanego tekstu i przekazać je, pisemnie lub ustnie. Rozumie komunikaty i teksty, gdy są one wypowiedzane w normalnym tempie i bez powtórzeń.
- ✓ Uczeń bez większych trudności przetwarza treści tekstu przeczytanego w języku polskim i wyraża je w języku obcym; w miarę swobodnie przekazuje w języku obcym informacje zawarte w materiale wizualnym; umiejętnie korzysta ze słownika (mono- i bilingwalnego) oraz innych podstawowych źródeł informacji w języku obcym; w stopniu dobrym korzysta ze strategii komunikacyjnych i kompensacyjnych.

- **Ocena: DOSTATECZNY**

- ✓ Uczeń dysponuje ubogim zasobem słownictwa i struktur gramatycznych, posiada jednak solidne podstawy wiedzy i umiejętności językowych, zna podstawowe zagadnienia leksykalne i gramatyczne.
- ✓ Uczeń z niewielką pomocą nauczyciela porozumiewa się w prostych codziennych sytuacjach. Potrafi wyrazić swoją opinię, choć ma trudności z jej uzasadnieniem, podejmuje próby negocjacji i formułowania kompromisu. Popęłnia błędy fonetyczne, leksykalne i gramatyczne, ale komunikacja jest zachowana, choć chwilami utrudniona.
- ✓ Uczeń opanował w stopniu zadowalającym umiejętność formułowania tekstów pisanych.
- ✓ Uczeń rozumie główne zagadnienia, potrafi określić myśl przewodnią tekstu i wydobyć kluczowe informacje, nie dostrzega jednak detali.
- ✓ Uczeń rozumie polecenia nauczyciela i komunikaty, choć czasami potrzebuje powtórzeń lub zwolnienia tempa mówienia.
- ✓ Uczeń ma problemy z przetwarzaniem treści tekstu przeczytanego w języku polskim i wyrażaniem ich w języku obcym; w stopniu dostatecznym korzysta ze strategii komunikacyjnych i kompensacyjnych; nie potrafi swobodnie przekazać w języku obcym informacji zawartych w materiale wizualnym.
- ✓ Uczeń rozumie polecenia nauczyciela i komunikaty, choć czasami potrzebuje powtórzeń lub zwolnienia tempa mówienia.

- **Ocena: DOPUSZCZAJĄCY**

- ✓ Znajomość struktur leksykalno-gramatycznych ucznia jest bardzo powierzchowna i ogólnikowa.
- ✓ Uczeń z pomocą nauczyciela potrafi porozumieć się w prostych sytuacjach życiowych, opisać obrazek, udzielić i uzyskać informacje. Nie potrafi samodzielnie wypowiadać się na dany temat. Popęłnia liczne błędy fonetyczne, gramatyczne i leksykalne utrudniające komunikację.
- ✓ Uczeń potrafi zredagować krótką formę pisemną i list prywatny, nie przestrzega jednak wszystkich wymogów formalnych, popęłnia liczne błędy językowe i ortograficzne
- ✓ Rozumienie tekstów jest cząstkowe, uczeń często gubi główną myśl tekstu. Słabo rozumie polecenia nauczyciela.

- ✓ Uczeń ma duże problemy z przetwarzaniem treści tekstu przeczytanego w języku polskim i wyrażaniem ich w języku obcym; w stopniu minimalnym korzysta ze strategii komunikacyjnych i kompensacyjnych.

Wszystkie inne kwestie, które nie zostały uregulowane w powyższych wymaganiach ustalone są indywidualnie przez nauczyciela w porozumieniu z klasą.

Oceniając wiedzę i umiejętności uczniów nauczyciel uwzględnia zalecenie opinii z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, jeżeli taką uczeń posiada.

Dodatkowe wymagania nauczyciela języka obcego

I. Podręcznik: podaje nauczyciel przedmiotu

II. Ogólne umiejętności opracowane w oparciu o osiągnięcia zawarte w podstawie programowej:

- ✓ sprawność rozumienia ze słuchu
- ✓ sprawność mówienia
- ✓ sprawność czytania
- ✓ sprawność pisania
- ✓ umiejętność zastosowania nabytej wiedzy w ćwiczeniach gramatycznych
- ✓ udział w konkursach
- ✓ wkład pracy ucznia
- ✓ aktywność na lekcjach

III. Formy sprawdzania wiedzy i umiejętności z języka obcego. Nauczyciel ocenia:

- ✓ wypowiedzi ustne
- ✓ sprawdziany pisemne zapowiedziane z tygodniowym wyprzedzeniem
- ✓ kartkówki
- ✓ prace domowe
- ✓ wysiłek ucznia wkładany w wywiązywanie się z obowiązków
- ✓ aktywne uczestnictwo w zajęciach
- ✓ udział w konkursach i olimpiadach

IV. Skala oceniania:

1. Prace pisemne oceniane są wg następującej skali:

99% - 100%	ocena: celujący
98%	ocena: + bardzo dobry
91% - 97%	ocena: bardzo dobry
90%	ocena: - bardzo dobry
89%	ocena: + dobry
76% - 88%	ocena: dobry
75%	ocena: - dobry
74%	ocena: + dostateczny
61% - 73%	ocena : dostateczny
60%	ocena : - dostateczny
59%	ocena: + dopuszczający
46% - 58%	ocena: dopuszczający
45%	ocena: - dopuszczający
44%	ocena: + niedostateczny
43% i poniżej	ocena: niedostateczny

2. W ocenianiu bieżącym we wszystkich aktywnościach obowiązują oceny wyrażone w skali od 1 do 6. Dla oznaczenia tendencji wzrastającej lub malejącej w zakresie ocenianego poziomu biegłości językowej dodaje się przy ocenie odpowiednio symbol „+” lub „-”.

V. Wymagania nauczyciela:

- ✓ Uczeń przynosi na każde zajęcia podręcznik, zeszyt ćwiczeń i zeszyt przedmiotowy.
- ✓ Uczeń uczestniczy aktywnie w zajęciach i wykonuje polecenia nauczyciela.
- ✓ Uczeń ma prawo być nieprzygotowanym do zajęć lekcyjnych pod warunkiem zgłoszenia tego faktu przed rozpoczęciem lekcji (ilość np. ustala nauczyciel) **Nie dotyczy zapowiedzianych kartkówek i sprawdzianów.**
- ✓ Uczeń **ma obowiązek dowiedzieć się, jakie zagadnienia były omawiane na lekcjach podczas jego nieobecności**, samodzielnie je opanować, uzupełnić zeszyt, ćwiczenia i zadania (w razie wątpliwości zgłasza się po pomoc do nauczyciela).
- ✓ Na ocenę końcoworoczną uczeń pracuje cały rok.
- ✓ Uczeń, który nie zgłosił się na sprawdzian pisemny z przyczyn usprawiedliwionych zobowiązany jest zaliczyć materiał w formie i w terminie uzgodnionym z nauczycielem. W przypadku nieobecności nieusprawiedliwionej lub gdy uczeń unika wyznaczenia terminu, nauczyciel ma prawo zobowiązać go do napisania sprawdzianu w terminie przez siebie wyznaczonym, bez wcześniejszego poinformowania ucznia.
- ✓ Uczeń ma prawo do poprawy oceny niedostatecznej z pracy kontrolnej 1-godzinnej lub 2-godzinnej w ciągu dwóch tygodni od dnia otrzymania oficjalnej informacji o uzyskanej ocenie ze sprawdzianu pisemnego.
- ✓ Uczeń, który opuścił w semestrze 25% godzin z danego przedmiotu, ma obowiązek poddać się kontroli mającej za cel sprawdzenie znajomości tych partii materiału, podczas realizacji których był nieobecny.
- ✓ W razie nieobecności ucznia na sprawdzianie pisemnym, kartkówce lub wypowiedzi ustnej danego działu, o których był poinformowany wcześniej, uczeń jest zobowiązany do zaliczenia danego materiału na najbliższych zajęciach.
- ✓ Poprawa lub pisanie zaległej kartkówki lub sprawdzianu **nie zwalnia** z odpytywania z bieżącego materiału.

VI. Warunki i tryb uzyskania oceny końcoworocznej wyższej niż przewidywana reguluje §34 Statutu IV LO.